

Precious



'Att leva på samhällets baksida' får en helt ny dimension i filmen om Clareece Precious Jones. Men "Precious" är en film som visar på att det också i de mest ogästvänliga miljöer kan skapas växtkraft bara man ges vissa grundläggande verktyg och förutsättningar. Filmen formulerar ett tydligt budskap om att ingen människa får räknas ut, hur dåliga odds man än har att 'lyckas'. Med ett kraftfullt filmberättande är "Precious" en medryckande hyllning till livet, språket, kunskapen och mänsklig gemenskap och solidaritet.

Rekommenderad för gymnasiet

EN FILMHANDLEDNING AV
LOUISE LAGERSTRÖM

Handling

"Jag heter Clareece Precious Jones. Jag önskar att jag hade en ljushyad pojkvän med snygg frisyra. Jag vill vara på framsidan av något tidningsmagasin. Men först vill jag vara med i en 'BET-video'(Black Entertainment Television, amerikansk kabeltevekanal, sic). Mamma sa att jag inte kan dansa. Plus, sa hon, att ingen vill se mitt feta arsle dansa, i alla fall."

Det är med minst sagt brutal uppriktighet som filmens sextonåriga huvudperson Precious presenterar sig själv. Inte bara ter sig hennes namn som ett cyniskt skämt. För

livet för denna överviktiga tjej i det sena åttiotalets fattiga, nedgångna Harlem har inte varit nådigt. Sina skolår har hon mer eller mindre slumrat sig igenom, även om hon gillar matte, och när det upptäcks att hon är gravid med sitt andra barn riskerar hon att bli avstängd. Som en sista utväg föreslår rektorn att hon skall gå en alternativ utbildning på en specialskola.

Precious hemförhållanden är minst sagt vidriga. Inte bara visar det sig att graviditeterna - efter den första föddes en liten flicka med Downs Syndrom kallad Mongo - är resultat av att hon sedan barnsben våldtagits av sin far. Modern, Mary, upplever detta dessutom som att dottern 'stulit' fadern och tar ut all sin frustration på Precious. Kränker och misshandlar henne mentalt och fysiskt och gör klart att hon ser dottern, som en 'no good nothin' vars enda existensberättigande består i att som mamma generera hushållets socialbidrag och matkuponger. Mary sätter sig därför genast emot planerna på att Precious skulle gå på en specialskola. Vem tror hon att hon är egentligen?

Men Precious trotsar modern och söker sig till skolan Each One Teach One där hon ansluter sig till en grupp tjejer med liknande brokiga bakgrunder. Deras lärarinna, den empatiska och krävande Blue Rain, tar sig särskilt an Precious och lotsar henne genom svårigheterna och motståndet mot att läsa och skriva. Genom att föra en slags dagbok ska flickorna både lära sig att uttrycka sig i ord, få bättre självförtroende och formulera vilka de är.

Precious håller studierna hemliga, men tvingas upprätthålla fasaden både när socialkontorets kontrollant gör hembesök och mamman 'lånat' hem Mongo från Precious



mormor, och inför socialsekreteraren på socialkontoret, som alltmör anar att Precious inte berättar sanningen om sina hemförhållanden. När det till sist kommer fram att Mongo egentligen bor med mormodern och socialbidraget dras in, blir mamman vansinnig.

När så Precious kommer för att hälsa på hos mamman med sin nyfödda pojke Abdul, slutar det i ett våldsamt gräl där mamman nästan dödar både dotter och barnbarn. Blue låter den skärrade Precious och babyen stanna hemma hos sig och sin partner Kathryn i väntan på något bättre. Precious avfärdar dock alla övertalningsförsök att adoptera bort sina barn.

När hon funnit tryggheten på ett tillfälligt boende för hemlösa unga mammor, kommer ytterligare ett dråpslag. Precious mor meddelar att fadern har dött i aids. Precious får bekräftat att också hon är smittad (bägge barnen är dock friska) men är fast besluten att både slutföra sina förberedande studier inför collage, samt ta hand om båda sina barn.

Vid ett dramatiskt möte på socialkontoret sammanförs Precious med sin mor som inför socialsekreteraren håller ett försvarstal varför hon inte ingrep när hennes egen dotter våldtogs av maken. Precious får en vag ursäkt och lämnar mamman med löfte om att de aldrig ska ses igen. Hon vandrar ut genom dörren mot en oviss men förhoppningsvis bättre tillvaro tillsammans med sina barn.

Det sociala arvet

"Precious" bygger på boken "Push" av Sapphire och baserar sig på författarinnans egna upplevelser som lärare i Harlem under slutet av 80-talet. Hon mötte då unga flickor som likt Precious var utestängda från samhället på grund av en rad bidragande orsaker. Deras sociala förhållanden, deras brist på språkkunskaper, deras okunskap om hur de skulle äta och sköta om sin hälsa och inte minst deras situation som svarta kvinnor i det amerikanska samhället.

Precious lever med sin mor Mary i en trång och klaustrofobisk lägenhet dit solljuset knappast tittar in. I kvarter där de enda som ringer på porttelefonen är crackpundare. Mary spenderar sitt liv framför infantila teveshower med en cigarett i ena handen och en läsk i den andra.

Om hon själv haft något jobb framgår inte. Men man får intryck av att situationen är cementerad. Inte bara verkar hon själv ha gett upp att klara sin egen försörjning. Hon motsätter sig också starkt att Precious ska studera och uppfattar detta snarast som snobbiga fasoner. Som om dottern, som hon kallar "Miss Onassis", skulle inbilla sig att hon var för fin för att ta emot socialbidrag.

När Precious presenteras framträder en bild som i de flestas ögon stigmatiserar henne och placerar henne långt ner på samhällsstegen. En ung svart, överviktig kvinna i slummen. Gravid med sitt andra barn och med ett outvecklat språk. Av många skulle hon kunna få epitetet 'least likely to succeed.' Samtidigt har hon en klar bild av vem hon själv skulle vilja vara. Blond, smal och populär. Det vill säga allt som hon inte är.

Författarinnan till boken var länge skeptisk till att låta den filmatiseras. En av rädslorna var att huvudpersonen skulle reduceras till en filmisk stereotyp där publiken inte skulle kunna ta till sig personen bakom. Och Precious är sannerligen en udda fågel i amerikansk film. En person som inte alls motsvarar de ideal vi matats med genom filmhistorien. Där svarta i begynnelsen spelades av vita 'minstrelsminkade' skådespelare och afro-amerikaner, när de väl tilldelades roller, fick nöja sig med att agera lågstatuskaraktärer som husa, butler eller möjligen underhållare.

Sedan dess har bilden av afroamerikaner inom film och teve genomgått olika faser. På 70-talet representerades afroamerikanen främst genom de så kallade blaxploitationfilmerna, filmer med våld, sex, droger och ett soundtrack med mycket soul och rytm & blues.

Teveserien om medelklassfamiljen Cosby blev ett genombrott på 80-talet. Men även om utbudet blivit större och vid en första anblick mer 'öppet,' allt fler av Hollywoods framgångsrika skådespelare har afroamerikanskt ursprung (Danny Glover, Denzel Washington, Morgan Freeman, Will Smith m fl), så är populärkulturens segregation lika grundmurad som resten av samhället.

- När Halle Berry fick ta emot en oscar för bästa kvinnliga skådespelare 2001 för sin roll i "Monsters Ball" (producerad av "Precious" regissör Lee Daniels) var hon den första

afroamerikanska kvinnan någonsin. Fundera över bakgrunden till detta. Diskutera betydelsen av vad förebilder betyder för den afro-amerikanska självbilden. Många menar att denna förändrats i grunden i och med att Barak Obama blev president. Hur har i så fall detta förändrat bilden av afro-amerikaner hos andra etniska grupper? Fundera själva om ni tycker att sveriges etniska 'karta' återspeglas i svensk film och teve. Finns det liknande schablonkaraktärer av personer med invandrarbakgrund i svensk populärkultur?

- Film som en del av mass- och populärkulturen har en enorm påverkan på våra ideal och värderingar. Filmen är också ett stereotypernas eldorado och ett rationellt filmberättande bygger till stor del på dess bevarande och utvecklande. Författaren till boken bakom filmen var som sagt oroad att Precious karaktär inte skulle behandlas med värdighet. Hur arbetar filmen med bilden av Precious? Hur etableras och förändras karaktären? Väcker bilden av henne några fördomar hos er i publiken? Känner vi sympati med henne, i så fall på vilket sätt? Hur skiljer sig filmens 'hjärtinna' från det vi oftast möter på bio? Hur försöker filmen balansera det bottenlösa mörka med värme och humanism?

Inför studierna på Each One, Teach One måste Precious genomgå ett prov för att placera henne på rätt undervisningsnivå. Om testet säger hon: "There's always something wrong with these tests. These tests paint a picture of me with no brain. These tests paint a picture of me and my mother, my whole family as less than dumb. Just ugly black grease, need to be wiped away, find a job for."

- Precious framtidsutsikter tycks alltså huggna i sten. Både hon själv och samhället har dömt henne till permanent utanförskap. Hon må vara hur street smart som helst, hon kan fixa mat om hon så måste stjäla, och klara sig i den värld hon anpassats till. Men kan hon ta sig därifrån? Vilka egenskaper har Precious som gör att hon ändå steg för steg verkar kunna få revansch för sin eländiga uppväxt? Varför är mamman så föraktfull mot hennes strävanden? Vad säger det om mammans självbild?

Bilder från slummen

Historien om Precious kan givetvis ses som just ett gripande människoöde. Om en individs förmåga att övervinna till synes oöverstigligen hinder. Men den kan också tolkas i ett större perspektiv kring livets förutsättningar och vilka möjligheter Precious har utifrån ras, klass och kön.

- Fundera över vilken betydelse dessa parametrar har i dagens samhälle, i USA såväl som i Sverige? Har alla samma förutsättningar och i så fall, är framgång snarare en fråga om vilja och ambition? Vad tycker ni själva är förutsättningar för att lyckas i livet? Kan man sporras av att ha motgångar eller är det ett romantiserande av utanförskapet?

Filmen placerar oss genast under de karaktäristiska stålkonstruktionerna i 80-talets Harlem som under denna tid

nått kulmen av gettoifiering. Stadsdelen som grundades redan på 1600-talet av holländska nybyggare har genomgått flera förändringar under decennier. Under tjugotalet fick stadsdelen en närmast mytisk betydelse för utvecklingen av den afro-amerikanska kulturen och i synnerhet jazzmusiken. Självmedvetna invånare talade om "The Harlem Renaissance". Men trettiotalets depression slog hårdare mot den svarta befolkningen och fattigdom och kriminalitet fick ett allt hårdare grepp om stadsdelen. Likt många andra världsmetropoler har området dock sedan åttiotalet genomgått en social och ekonomisk utveckling, och idag är stora delar av Harlem bebott av en mestadels svart, välbärgad medelklass.

- Harlem får vara en mer ansedd stadsdel numera, vilket förvisso inte betyder att fattigdom eller kriminalitet är utrotad. På samma sätt som att den på övriga Manhattan har förflyttat sig till andra områden. Detta fenomen - att före detta slumområden rustas upp och de fattiga 'försvinner' - är ett globalt fenomen. Även i Sverige bygger man bort oattraktiva platser för att ge plats åt mer köpstarka grupper. Och våra bostadsområden blir allt mer segregerade. Fundera över hur just bostadssegregation blir en del av människors grundförutsättningar i livet. I filmen frågar Precious vad en 'alternativ skola' egentligen är för något. Det är som ett slags val, får hon till svar. Och aldrig har väl människan ställts inför så många val som nu. Men är val lika med möjlighet? Vilka val har man som individ när det gäller den egna bostadsmiljön, utbildning, fritid och livsstil? Finns de verkligen? Hur tar man i så fall till vara på dem?

Moderskärlek?

Centralt för filmen är förhållandet mellan Precious och hennes mamma. En dysfunktionell mor dotter-relation som kunde vara hämtad ur en grym saga. Ända sedan Precious var liten har hon utnyttjats sin egen far, Marys make, utan att Mary gjort något för att förhindra det. Numera är fadern ute ur bilden och Mary anser i sin ohyggligt förvridna föreställningsvärld att det är dotterns fel att han lämnat familjen. Liksom det är hennes eget fel att hon blivit gravid med två barn.

Mary dominerar Precious tillvaro fullkomligt och försätter inte en chans att förnedra, verbalt kränka eller fysiskt misshandla dottern. Särskilt retar det henne att Precious verkar ha ambitioner att utbilda sig och kanske göra något av sitt liv. Enligt henne ska hon hålla sig hemma och passa upp på henne, hämta socialbidraget och köpa cigaretter. Inte ens barnbarnet Mongo som fötts med Downs Syndrom verkar få Mary att vekna. Tvärtom kallar hon barnbarnet för idiot och låter henne sitta i hennes knä bara när hon vill imponera på socialsekreteraren.

Maten, i den mån den finns, är fettdrypande och osund. Att tvinga Precious att äta, oavsett om hon är hungrig eller inte, blir en del av misshandeln. Den enda fördelen med dottern och barnbarnet enligt Mary är att de berättigar till socialbidrag och matkuponger. Något hon är väldigt mån om att utnyttja, och inpränta hos Precious.

Förutom att hon ständigt tjar på henne att gå till socialkontoret, genomför hon ett veritabelt teaterstycke när



socialen kommer för att kontrollera hemförhållandena. Hon låtsas att hon aktivt söker arbete och antar rollen som omsorgsfull mormor åt lilla Mongo (som hon annars bara visar förakt när hon ens träffar henne).

Precious försöker göra sig fri från modern men inser att det är bäst att hålla sina lektioner hemliga. När socialbidraget dragits in från Mary hämnas hon genom att misshandla både Precious och hennes nyfödda baby som undkommer en fallande teveapparat med en hårsån. Inte desto mindre tar modern initiativ till försoning, och inför socialsekreteraren och Precious håller hon ett långt försvarstal varför hon inte ingrep när hennes man våldtog dottern i hennes närvaro. Ingående beskriver hon vad hon lät maken göra med den fyraåriga Precious. Varför hon inte ingrep? Vem skulle älska henne då?

Familjen Jonson är en dysfunktionell familj med så mörka hemligheter att de själva valt att betrakta dem som ovidkommande för att inte gå under. Precious behandlas både som paria, en fiende och en slav av modern. Hon har valt att lägga hela skulden för incesten på dottern och fortsätter, förblindad av svartsjuka och sorg, att straffa henne. Fadern är inte längre närvarande, så hela traumat är Marys och Precious att leva med.

Relationen mellan mor och dotter i filmen är nästan bortom beskrivning. Ett slagfält där deras historia raserat all form av tillit och trygghet. Framför allt är det en bild av en moder som vi inte varit vana att se på film. En egoistisk, misshandlande och utnyttjande mor som sätter sina egna behov och lustar, det antyds i filmens början, något subtilt, att även modern utnyttjar dottern sexuellt, i främsta rummet.

- Precious drömmer någonstans om en mor som älskar henne. Hon ser en gammal svartvit film på teve med Sophia Loren, andra världskrigsdramat "Två kvinnor", som handlar just om en mor som gör allt för att skydda sin dotter. Men som ändå står maktlös när dottern våldtas av soldater. Precious läser bokstavligt talat in sig själv och mamman i filmen. Fundera över och diskutera hur mor och dotterrelationen i "Precious" skildras. Är det en konflikt som också vill berätta om större sammanhang?

- Bilden av den goda modern är utan tvekan en självklar och omhuldad bild i kulturen. Men på senare tid har det

kommit både böcker, filmer och konst som ifrågasätter och utmanar denna bild. Varför är just myten om den goda modern en av våra mest slitstarka? Vilka känslor väcker det när den utmanas? Hur uppfattar ni bilden av Mary i filmen? Realistisk, demoniserande, psykologiskt trovärdig eller kanske motsatsen?

- Frågan om incest är självklart inte en fråga som på något sätt kan göras till något annat än den vuxnes problem. Mary har underlåtit att skydda sitt eget barn och därmed gjort sig medskyldig till övergreppen. Hon må ha haft många förklaringar på varför. Att hon var rädd att mista sin man. Att hon inte vågade stå emot eller ens inte visste vad hon skulle göra. Med Marys försvarstal som utgångspunkt, finns det överhuvudtaget några ursäkter eller förklaringar? Varför ger hon Precious skulden för det som har inträffat? Fundera över vilket emotionellt bagage modern har?

- Mary anklagar Precious för att inte vara en riktig kvinna och inte ens ha någon aning om vad en riktig kvinna gör. Nämligen offerar sig själv. Ett bisarrt påstående med tanke på Precious situation som ensamstående tvåbarnsmor. Redan från början är hon inställd på att ta hand om sin baby och även dottern som hon tidigare lämnat ifrån sig till mormodern. Fundera över hur Precious i rollen som mor själv har ett helt annat självförtroende när det gäller andra saker. Hur visar hon detta? Hur bryter hon en tradition av dåliga familjeförhållanden? Var hittar hon styrkan?

En ny familj

Filmerna blir indirekt en belysning av vad familjen betyder och vad som egentligen definierar en familjekonstellation. Precious kommer i kontakt med människor som bryr sig om henne och vill henne väl. Blue framför allt. Men också i det lilla skolkollektivet av flickor finns ett systemskap och förståelse bakom den kaxiga jargongen.

För Precious blir det en ny upplevelse att upptas i en annan slags familj när hon får komma hem till Blue och hennes sambo Katryn. De är visserligen lesbiska (vilket är en exotisk livsstil för Precious) och snackar som folk i de där teveprogrammen som Precious aldrig tittar på. Men i

alla fall. De är snälla och omtänksamma. Blue påpekar också för Precious, som efter att ha bitit ihop länge till slut får ett utbrott över hur illa hon mår och hur oälskad hon känner sig, att hon visst är älskad. Av sin nyfödde son och av Blue.

- Precious har ingen ordinär familj att ty sig till i livet så en ny värld öppnas när hon kommer i kontakt med Each One, teach One, läraren Blue och de andra tjejerna. Hon blir också god vän med en manlig sköterska som hjälper henne vid förlossningen. En socialsekreterare, Miss Weiss blir, även om Precious är motvillig, en förtrogen och den som för upp sanningen på bordet. På vilket sätt ersätter de nya bekanskaperna den familj hon aldrig haft? Vad är en riktig familj egentligen? Precious mormor finns också i familjens periferi. Hon tar hand om Mongo och är närvarande vid Precious förlossning. Vi får inte veta så mycket om henne, och hennes närvaro väcker en del frågor. Vad är hennes roll i detta? Märker vi något stöd från henne? Idag finns den traditionella kärnfamiljen parallellt med ett antal olika konstellationer, från plastmammor och pappor till 'regnbågsfamiljer' av olika sammansättningar. Fundera över vad familjens egentliga funktion är. Värme, trygghet, gemenskap, rötter bakåt i tiden eller något annat?

Språket och makten över våra liv

Filmens förtexter är sneda, vinda och felstavade. Så som de kanske skulle ha sett ut om Precious hade skrivit dem. Hon har under hela sin skoltid suttit längst bak i klassrummet och gömt sig. Ett effektivt sätt att undvika att lära sig läsa och skriva. Hennes talspråk är heller inte särskilt utvecklat, vilket inte är konstigt med tanke på att modern i princip bara levererar oartikulerade ordstormar bestående av svordomar och slang. Det är nästan som om Precious fruktar språket i sig. När vi möter henne är hennes tal nästan gutturalt grymtande, ord med borttappade ändelser. Som om hon inte vågar uttala dem av rädsla för att inte behärska dem, att säga fel.

I en smärtsam scen försöker Blue förmå henne läsa en enkel mening ur en barnbok och hennes svårigheter är nästan fysiska. Formandet av varje ord blir en lika krampaktig ansträngning som om hon höll på att rehabilitera sig från en svår skada. Men Blue siktar högt när det gäller Precious. Varje dag ska hon skriva något om sig i själv i dagboksform. Det behöver inte vara rätt men det ska handla om henne själv.

- Precious är en underdog ur alla tänkbara aspekter. Inte minst gäller detta språket. Genom att inte ha fått med sig något hemifrån av studietradition har hon heller inte insett att hon bara straffar sig själv genom att inte lära sig läsa och skriva. I förlängningen påverkar det hela hennes sociala situation. Utan språk ingen makt och ingen möjlighet att bli respekterad i samhället. På den nya skolan blir hon också medveten om hur språket blir en nyckel till att formulera vem hon är, vad hon känner och vad hon drömmer om. Plötsligt blir språket roligt och användbart. Inte komiskt som när hon tror att incest heter insect eller Downs Syndrom, Daws sinder.

"En dag ska jag bli normal. Sitta längst fram i klassen."
Det är inga oöverstigligena mål Precious har. Bara att skapa

en balans i livet, en acceptabel livskvalité. Genom Each One, Teach One öppnas en ny värld och förutsättningar skapas för att livet kan bli lite bättre. Efter att hela sin uppväxt ha fått höra att hon är värdelös och dum träffar hon plötsligt människor som tror på henne och som vill höra hennes berättelse. När hon ska nämna något hon är bra på kommer hon inte på en enda sak. Men kunskapen föder en ny vetgirighet som driver Precious att ta reda på mer om både sig själv och de svartas historia. Något hon vill förmedla till sina barn.

- "Även den längsta resan börjar med ett enkelt steg", säger Blue. Hur ser vi på Precious att hon börjar övervinna sitt motstånd mot språket. Hur utvecklas hon under filmens gång, hennes kroppsspråk, attityd och humör? När börjar hon bli synlig, som den hon är, inte den hon önskade hon var? Språk skapar också gemenskap. En dialekt, slang eller en särskild jargong är något av det som binder samman människor. Skillnaden är när man inte behärskar det språk som samhället anser vara normen. Det som används i utbildning och på arbetsmarknaden. Vilken koppling mellan språket och makten ser ni i filmen och i er egen verklighet?

Grym realism och verklighetsflykt

"Precious" utspelar sig framför allt på två plan. Det ena är filmens verklighetsplan i åttiotalets Harlem. En stadsdel vars atmosfär man lyckas fånga utan att egentligen visa mycket av omgivningen. Delvis beroende på att det inte ser likadant ut idag som för tjugo år sedan. Men också genom att välja ut emblematiske delar så får vi känslan av ett större sammanhang. De karaktäristiska järnkonstruktiverna, folkvimlet och ungar som hänger i klungor på husens trappor. Scenografiska element som ger en tydlig fond till filmens drama.

Också filmens historia har en starkt realistisk prägel och påtaglig närvaro trots att den inte är realistiskt berättad. Det finns snarare en stark stilisering särskilt i scenerna från Precious hem. En röd, grönulaktig murrig ton, där personerna framstår som knappt urskiljbara skuggor i ett kompakt mörker som på sin höjd lysas upp av teveskärmen. I klassrummet med Blue är det flödande ljuset som kommer in mellan persiennerna starkt vitt och softat. En plats för öppenhet och frihet.

Mot verklighetens krasshet ställs de dagdrömmar och fantasier som Precious har och som manifesteras i små sekvenser där hon är någon helt annan. En vacker, rik och omsvärmad kvinna. En stjärna i skenet från fotoblixtar och strålkastare. Dessa sekvenser dyker upp när Precious känner sig särskilt trängd och verkligheten ter sig outhärdlig. Bilderna kan också ta formen av fadern som våldtar henne medan mamman står i bakgrunden.

- "Precious" är ett verklighetsförankrat drama med inslag av fantasier och illustrerade tankar. I någon scen träffar hon en god fé, i andra förkroppsligar hon den samlade bilden av framgång för unga afroamerikanska ungdomar idag. En tevestjärna med bling bling och extravagant livsstil. Men också traumatiska minnen av faderns våldtäkter bearbetas genom starka flashbacks som både blir en ventil för Precious och en förklaring för publiken. Om filmen för övrigt betraktar Precious liv utifrån så illustrerar dessa bilder hennes inre, ur hennes synvinkel. Fundera över hur de olika



berättarplanen interagerar med varandra. I vilka sammanhang dyker drömbilderna upp? Vem är Precious i drömmarna?

- Diskutera vidare varför man valt att berätta filmen som man gjort. Hade kanske en mer dokumentär stil gjort filmen omöjlig att ta till sig? Vilka perspektiv tillför de parallella berättarplanen filmens historia? Säger de fikionaliserade drömbilderna också något om föreställningar om framgång inom den afroamerikanska populärkulturen? Hur ser i så fall dessa framgångsideal ut? BET, Black Entertainment Television (som Precious drömmer om att vara stjärna i), har blivit kritiserat av många radikala rapartister, filmare etc för den ytliga bild av en svart idealvärld som den ger. Fundera över hur filmens underliggande budskap relaterar till detta.

Musiken och det noga utmejslade soundtracket är också en viktig del av filmens berättande. Man har använt olika sätt att jobba med musik och ljud. Associativt som i filmens förtexter där ett ödsligt vindvinande tonas över i tunnelbaneljud, flaxandet från duvor och till en drömsekvens med en speldoseaktig musik som avbryts av ringsignalen in i verkligheten (lektionen). En tydlig stämningsetablering av fil-

men också på ljudspåret.

Ett mer ironiskt användande av musiken är när Precious för första gången går till Each one teach one. Gladjazz och en text om drömmar och kärlek vilket vid den tidpunkten i filmen måste ses som en tämligen utsiktslös förhoppning.

Mer traditionellt understrykande av känsloläget är musiken i den känslosamma scenen när Precious lämnar sin mamma med sin nyfödde son i famnen. Hemlös på julafton och snön faller. Allt illustrerat med en sorglig Negro Spiritual a capella, som går från icke diegetiskt (pålagd musik utanför "filmrummet") till att svagt i bakgrunden läcka ut på gatan, vilket visar sig komma från en körövning i en kyrka. Precious tittar in och plötsligt klipps det till en drömscen där hon sjunger med i kören.

- Studera slutscenen när Precious går iväg från socialkontoret. Hur arbetar man med musiken, vem tycker ni att texten handlar om? Precious själv? Mongo? Hur tolkar ni textraden 'nothing good comes easy', bokstavligen eller ironiskt?

Produktionsuppgifter

USA 2009

Producent: Lee Daniels, Gary Magness, Sarah Siegel-Magness & Oprah Winfrey

Manus: Geoffrey Fletcher efter Sapphires roman "Push"

Regi: Lee Daniels

Foto: Andrew Dunn

Klippning: Joe Klotz

Produktionsdesign: Roshelle Berliner

Scenografi: Matteo De Cosmo

Originalmusik: Mario Grigorov

Kostym: Marina Draghici

I rollerna

Precious - Gabourey Sidibe

Mary - Mo'Nique

Blue Rain - Paula Patton

Mrs Weiss - Mariah Carey

Syster John - Lenny Kravitz

Rita - Stephanie Andujar

Rhonda - Chyna Layne

Jermaine - Amina Robinson

Joann - Xosha Roquemore

Angelic Zambrana - Consuelo

Tekniska uppgifter

Speltid: 110 min

Format: Scope 2,35:1

Ljudsystem: Dolby Digital

Censur: från 11 år

Svensk premiär: 29 januari 2010

Distribution

Noble Entertainment Box 7130, 103 87 Stockholm Tel: 08-450 48 90, Fax: 08-450 48 99 info nobleentertainment.com, www.nobleentertainment.com.

Redaktion: Andreas Hoffsten, Barn & ungdom, Svenska Filminstitutet, maj 2010